

Nr 12.

Av herr **Rosén**, *angående extra krigstidstillägg och krigstidshjälp åt befattningshavare i statens tjänst.*

I Kungl. Maj:ts proposition nr 1 föreslås, att befattningshavare skall tilldelas ett extra krigstidstillägg av $33 \frac{1}{3}$ procent å kontanta avlöningsförmåner under senare halvåret, dock att sådant tillägg — utom i vissa undantagsfall — ej må understiga 300 kronor eller överstiga 4 kronor 50 öre per dag för tiden från och med 1 juli 1918.

Det föreslagna minimitillägget måste anses vara väl litet, om hänsyn tages därtill att de befattningshavare, som komma i åtnjutande därav, redan före kristiden stodo så lågt på löneskalan, att möjlighet till inskränkningar i levnadskostnaderna icke förefunnits. Av detta skäl, och då man ej kan fordra att de svagast avlönade statstjänarna skola bära någon större del av dyrtidens börda, anser jag att minimitillägget bör utgå med 2 kronor 50 öre per dag eller 460 kronor för senare halvåret.

Jag inser tillfullo att förslaget om ett över hela linjen lika minimitillägg icke är rättvist. Dels drabbas de befattningshavare, som bo i förhyrda bostäder, hårdare av dyrtiden än de som åtnjuta fri bostad och vedbrand, dels växla levnadskostnaderna avsevärt på olika orter. Men då det icke lär vara möjligt att under den korta tid som står till buds söka uppnå ett rättvist system för en utjämning, torde beträffande här anmärkta förhållande ingen ändring nu kunna åvägbringas.

Maximitillägget, som av Kungl. Maj:t föreslagits till 4 kronor 50 öre per dag, vilket för senare halvåret gör 828 kronor, bör höjas till 5 kronor per dag eller för halvåret 920 kronor.

Emellertid måste det betraktas som en orättvisa om familjeförsörjarna, vilka tvivelsutan drabbats av de största svårigheterna, icke

skulle få en verksammare hjälp än de ogifta befattningshavarna. Den krigstidshjälp, som tillmättes av lagtima riksdagen, var icke större än att densamma, liksom krigstidstillägget, numera måste anses otillräcklig. Även om på vissa håll bland befattningshavarna den meningen gör sig gällande, att krigstidshjälp ej bör utgå utan tillägget vara lika för gifta och ogifta, kan och får riksdagen ej vara blind för att det ligger en fara i att en gift befattningshavare, som dock måste skaffa sig utvägar att försörja de sina, måhända bringas till understödstagare för att kunna försörja en talrik barnskara.

På grund härav, och då det av departementschefen anförda skälet emot en ökning av krigstidshjälpen icke är övertygande, tillåter jag mig föreslå att en extra krigstidshjälp, uppgående till 50 procent av de belopp, som av 1918 års lagtima riksdag fastställdes, skall utgå.

I samband härmed föreslås, att den övre gränsen för krigstidshjälp — 4,000 kronor — måtte borttagas och ersättas med bestämmelsen att befattningshavare med taxerad inkomst från 3,000 kronor och däröver skall åtnjuta krigstidshjälp till samma belopp som befattningshavare med från 3,000 till 4,000 kronors taxerad inkomst.

Den av Kungl. Maj:t föreslagna bestämmelsen att krigstidstillägget ej må överstiga 50 procent av befattningshavares avlöningsförmåner för senare halvåret bör höjas till 60 procent, men skall häri innefattas även krigstidshjälp. Ävenledes bör bestämmas, att sammanlagda krigstidstillägget och krigstidshjälpen icke må utgå med större belopp än 5 kronor per dag eller 920 kronor för senare halvåret.

På grund av vad sålunda anförts hemställes att riksdagen med anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 1 måtte besluta

att extra krigstidstillägg till befattningshavare skall utgå med $33\frac{1}{3}$ procent å kontanta avlöningsförmåner under senare halvåret, dock lägst 2 kronor 50 öre och högst 5 kronor per dag (460 respektive 920 kronor för halvåret),

att extra krigstidshjälp skall utgå till befattningshavare med hälften av det enligt lagtima riksdagens beslut utgående beloppet och enligt samma grunder, dock med den ändring beträffande fjärde gruppen att befattningshavare, som har att under 1918 erlægga skatt enligt förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt (äkta makars taxeringar samman-

räknade) från 3,000 kronor och däröver, skall åtnjuta sådan krigstidshjälp, samt

att sammanlagda beloppet av krigstidstillägg och krigstidshjälp icke må överstiga 60 procent av befattningshavares avlöningsförmåner under halvåret eller utgå med större belopp än 5 kronor per dag (920 kronor för halvåret).

Stockholm den 9 november 1918.

Gustav Rosén.

